

5. Харчук Т. В. Характеристика економічної стійкості підприємства та її елементів / Харчук Т.В. // Вісник економіки транспорту і промисловості. – 2011. – №34. – С.332–335.

6. Харчук Т. В. Шляхи виходу підприємств на зовнішні ринки / Т.В. Харчук // Актуальні проблеми економіки. – 2009. – № 8. – С. 12–16.

7. Попрозман Н. В. Ефективність управління ресурсозберігаючими технологіями / Н. В. Попрозман // Формування ринкових відносин в Україні. – 2016. – Випуск № 1 (176). – С54 – 59.

References

1. Arefiev O.V. Business Economics: Teach. manual [for studio. higher educators shut off] / European Univ. / O.V. Arefyeva, VG Sakhayev, O.V. Arefiev, MB Maksma, OI Poprozman K.: Publishing House of the European Union, 2005. – 238 p.

2. Boychik I.M Economics of enterprise: textbook. / I.M.Бойчик. – К.: Condor – Publishing House, 2016. – 378 pp.

3. Kondratyuk O.I. Economics of the enterprise / O.I. Kondratyuk, OO Pilipenko – K.: View to Europe. Unth, 2006. – 288 p.

4. Попрозман О.І. Factors of Profit Enterprise Formation and Their Role / О. І. Poproshman // Economic problems of industries and types of economic activity development: Formation of market relations in Ukraine. – 2012. – No. 6. – P. 133–137.

5. Kharchuk T.V. Characteristics of economic stability of the enterprise and its elements / Kharchuk T.V. //

Bulletin of the Economy of Transport and Industry. – 2011. № 34. – p.332–335.

6. Kharchuk T. V. Ways of exit of enterprises to external markets / T.V. Kharchuk // Current problems of the economy. – 2009. – No. 8. – P. 12–16.

7. Poprosman N.V. Efficiency of management of resource-saving technologies / N.V. Poprozman // Formation of market relations in Ukraine. – 2016 – Issue number 1 (176). – С54 – 59.

Дані про автора

Олександр Іванович Попрозман,

к.е.н., доцент, Національний університет фізичного виховання і спорту України, кафедра менеджменту і економіки спорту

e-mail: Sipoprozman@meta.ua

Данные об авторе

Александр Иванович Попрозман,

к.э.н., доцент, Национальный университет физического воспитания и спорта Украины, кафедра менеджмента и экономики спорта

e-mail: Sipoprozman@meta.ua

Data about the author

Oleksandr Poprozman,

Candidate of Economic Sciences, Associate Professor, National University of Physical Education and Sports of Ukraine. Department of Management and Economics of Sport

e-mail: Sipoprozman@meta.ua

УДК 001.102:330.341.1:334.716–047.36

ЛАПАКУЛИЧ М.Ю.

Класифікація інформаційних ресурсів для обліково-аналітичного забезпечення моніторингу економічного потенціалу підприємства

Предметом дослідження є визначення класифікаційних ознак моніторингу як інструменту управління економічним потенціалом підприємства.

Метою дослідження є визначення класифікаційних ознак моніторингу для його обліково-аналітичного забезпечення.

Методи дослідження. У роботі використані діалектичний метод наукового пізнання, метод аналізу і синтезу, порівняльний метод, метод узагальнення даних.

Результати роботи. У статті визначена та обґрунтована класифікація інформаційних ресурсів для обліково-аналітичного забезпечення моніторингу економічного потенціалу підприємства.

Висновки. Результатами проведеного дослідження стали наступні висновки: наведені класифікаційні ознаки і види моніторингу в контексті його обліково-аналітичного забезпечення будуть сприяти систематизації та конкретизації його змісту, а також комплексному розумінню сутності

процесу моніторингу як самостійного виду аналітичних досліджень в системі управління економічним потенціалом підприємства. Практичне використання даної класифікації дозволить удосконалити методику оцінки господарської діяльності суб'єктів господарювання.

Ключові слова: підприємство, економічний потенціал, бухгалтерський облік, моніторинг, ефективність, аналіз, інвестиції, інформаційні ресурси.

ЛАЛАКУЛИЧ М.Ю.

Классификация информационных ресурсов для учетно–аналитического обеспечения мониторинга экономического потенциала предприятия

Предметом исследования является определение классификационных признаков мониторинга как инструмента управления экономическим потенциалом предприятия.

Целью исследования является определение классификационных признаков мониторинга для его учетно–аналитического обеспечения.

Методы исследования. В работе использованы диалектический метод научного познания, метод анализа и синтеза, сравнительный метод, метод обобщения данных.

Результаты работы. В статье определена и обоснована классификация информационных ресурсов для учетно–аналитического обеспечения мониторинга экономического потенциала предприятия.

Выводы. Результатами проведенного исследования стали следующие выводы: приведенные классификационные признаки и виды мониторинга в контексте его учетно–аналитического обеспечения будут способствовать систематизации и конкретизации его содержания, а также комплексному пониманию сущности процесса мониторинга как самостоятельного вида аналитических исследований в системе управления экономическим потенциалом предприятия. Практическое использование данной классификации позволит усовершенствовать методику оценки хозяйственной деятельности субъектов хозяйствования.

Ключевые слова: предприятие, экономический потенциал, бухгалтерский учет, мониторинг, эффективность, анализ, инвестиции, информационные ресурсы.

LALAKULYCH M.Y.

Classification of information resources for accounting and analytical support of monitoring the economic potential of the enterprise

The subject of the study is to determine the classification features of monitoring as an instrument for managing the economic potential of the enterprise.

The purpose of the study is to determine the classification characteristics of monitoring for its accounting and analytical support.

Research methods. In this work the dialectical method of scientific knowledge, the method of analysis and synthesis, the comparative method, the method of data generalization are used.

Results of work. The article defines and justifies the classification of information resources for accounting and analytical support of monitoring the economic potential of the enterprise.

Conclusions. The results of the study lead to the following conclusions: the listed classification features and types of monitoring in the context of its accounting and analytical support will contribute to the systematization and specification of its content, as well as the comprehensive understanding of the essence of the monitoring process as an independent form of analytical research in the management system of the economic potential of the enterprise. The practical use of this classification will improve the methodology for assessing the economic activity of business entities.

Keywords: enterprise, economic potential, accounting, monitoring, efficiency, analysis, investments, information resources.

Постановка проблеми. Істотне теоретичне та велике практичне значення має дослідження обліково-аналітичного забезпечення відокремлених видів моніторингу, що потребує розробки його науково-обґрунтованої класифікаційної системи. Проте економісти не часто звертаються до розгляду цієї проблеми, надаючи більшу увагу механізму моніторингових досліджень. Все це вказує на необхідність досліджень щодо визначення класифікаційних ознак та видів моніторингу як інструменту управління економічним потенціалом підприємства та його обліково-аналітичного забезпечення з точки зору комплексного та системного підходу.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Дослідженню проблем бухгалтерського обліку, аналізу, економічного потенціалу та моніторингу присвячені праці вітчизняних і зарубіжних учених, зокрема: Г. Аралбаєвої, Ф. Бутинця, Б. Валуєва, В. Галіцина, С. Голова, З. Гуцайлюка, В. Жука, Г. Кірейцева, Р. Костирка, Л. Нападовської, О. Петрука та інших. Однак, відсутні наукові праці з комплексного дослідження проблем теорії та методології інформаційних ресурсів бухгалтерського обліку для потреб моніторингу економічного потенціалу і тому це потребує подальшого дослідження.

Мета статті – визначення класифікаційних ознак моніторингу для його обліково-аналітичного забезпечення.

Виклад основного матеріалу. Дослідження моніторингових систем дозволило виявити їх недоліки, серед яких основними є безсистемність, виділення видів моніторингу безвідносно до конкретних ознак класифікації, або навпаки наведення типів моніторингу без об'єднуючої їх класифікаційної ознаки, складність сприяння та непристосованість для практичного застосування.

Виходячи з цього, є потреба в інформаційних ресурсах бухгалтерського обліку і аналізу, що будуть забезпечувати моніторинг, який характеризується наступними класифікаційними ознаками по відношенню до формування економічного потенціалу підприємства:

- користувачі інформаційних ресурсів моніторингу про стан і розвиток економічного потенціалу: внутрішні і зовнішні. Результати моніторингу для внутрішніх користувачів використовують в своїй діяльності безпосередньо власники або уповноважені ними органи господарюючих суб'єктів за відповідними рівнями управління. Основні напрями

- моніторингу економічного потенціалу для зовнішніх користувачів: визначення стратегії і тактики економічних відносин; пошук партнерів; забезпечення конкурентних позицій; розробка законодавчого забезпечення економічної політики держави;

- види управлінських функцій, процеси яких підтримуються моніторингом для вивчення формування економічного потенціалу: створення інформації для планування, організації, мотивації, контролювання;

- забезпечення інтересів користувачів інформаційними ресурсами про стан і розвиток економічного потенціалу;

- тривалість спостереження за формуванням економічного потенціалу: короткострокова, довгострокова. Обліково-аналітичне забезпечення короткострокового моніторингу створює умови виконання завдань, які носять обмежений часовий характер. Довгостроковий моніторинг спрямований на постійне спостереження за процесом господарювання;

- призначення інформації в системі управління економічним потенціалом: попередня, оперативна, ретроспективна, стратегічна. Інформаційне забезпечення попереднього моніторингу виконує роль підтримки прийняття управлінських рішень на підприємстві. За допомогою оперативного моніторингу здійснюється швидке втручання в господарські процеси для забезпечення безперервного та ефективного функціонування підприємства. Ретроспективний моніторинг проводиться за інформаційними ресурсами, що характеризують результати господарської діяльності. Стратегічний моніторинг використовує обліково-аналітичну інформацію для з'ясування основних довгострокових тенденцій і факторів розвитку господарюючих систем;

- обсяги інформації для оцінки формування економічного потенціалу: комплексна, тематична. Комплексний моніторинг характеризується системними властивостями закономірностей щодо розвитку явищ, розподілу елементів сукупності, структурних зрушень і зв'язку між явищами. Тематичний моніторинг досліджує окремі, тільки найбільш актуальні сторони господарської діяльності для даної ситуації;

- рівень управлінської системи щодо місця формування економічного потенціалу: робоче місце, створення об'єкта господарювання, вид діяльності (операційна, інвестиційна, фінансова, надзвичайні події), структурний підрозділ, цен-

три відповідальності (витрат, доходів, фінансових результатів, інвестицій), суб'єкт господарювання. Моніторинг робочого місця за інформаційними ресурсами обліку і аналізу дозволяє оцінити первинну ланку виробництва, зону прикладання праці персоналу. Моніторинг об'єктів господарювання передбачає формування інформації про товари, виготовлену готову продукцію, виконані роботи, надані послуги та залишки незавершеного виробництва. Створення об'єктів господарювання визначається окремими видами діяльності підприємства. Моніторинг операційної діяльності дозволяє вивчити основні об'єкти господарювання у відповідності до статутної діяльності підприємства. Моніторинг інвестиційної діяльності підприємства пов'язаний з оцінкою інвестиційних проектів, спрямованих на покращення господарської діяльності. Моніторинг фінансової діяльності дозволяє створити масив інформації щодо отриманих фінансових доходів підприємства. Моніторинг надзвичайних подій дозволяє оцінити явища, що не передбачалися бізнес-планом підприємства (техногенні катастрофи та аварії, стихійне лихо, пожежі);

- ознаки суб'єктів господарювання, що забезпечують формування економічного потенціалу. Обліково-аналітична інформація дозволяє здійснювати моніторингові дослідження для оцінки підприємств за видами економічної діяльності, формами власності, організаційно-правовими формами господарювання, підпорядкованістю органам управління;

- величина суб'єктів господарювання, що створюють економічний потенціал. Інформаційна система, що використовується для моніторингу має свої особливості формування щодо діяльності: малих підприємств; великих підприємств; середніх підприємств; фізичних осіб-підприємців;

- рівень комп'ютеризації робіт для формування інформаційних ресурсів, що характеризують створення економічного потенціалу: паперовий, комп'ютеризований, автоматизований. В процесі паперового моніторингу всі розрахунки виконуються вручну. При комп'ютеризації обчислювальна техніка виступає допоміжним засобом для обробки інформації, а в процесі автоматизованого моніторингу комп'ютер стає основним засобом його здійснення. Автоматизація моніторингу базується на системному вирішенні завдань моніторингу за допомогою технічних засобів та програмного забезпечення;

- виконавці формування моніторингових інформаційних ресурсів щодо економічного потенціалу: суб'єкти господарювання, органи державного управління, спеціальні інформаційні служби. Моніторинг на рівні суб'єктів господарювання може проводитися як спеціалістами окремих обліково-економічних служб згідно їх посадових обов'язків, так і за допомогою спеціального відділу моніторингу. Крім того, моніторинг може проводитися спеціальними інформаційними, науково-дослідними установами, навчальними закладами, аудиторськими фірмами, дорадчими службами;

- результат формування інформаційних ресурсів, що характеризують економічний потенціал: ефективний, неефективний. Критеріями поділу моніторингових досліджень за цією ознакою є: ступінь досягнення мети підприємства; вартісна оцінка об'єкту моніторингу в цілому та окремих його складових; швидкість та своєчасність ідентифікації та попередження ризиків господарської діяльності. За умови досягнення наведених критеріїв моніторинг вважають ефективним, в протилежному випадку – неефективним;

- джерела інформації для формування показників, що характеризують економічний потенціал: фінансова, статистична, податкова, внутрішньогосподарська. Фінансовий моніторинг використовує показники фінансової звітності та дозволяє сформувати комплексну інформацію про стан активів підприємства та джерела їх утворення, понесені підприємством витрати та отримані доходи і фінансові результати. Статистичний моніторинг використовує показники статистичної звітності. Її показники дозволяють проводити наскрізне спостереження за процесами виробництва та продажу продукції, витратами на виробництво і реалізацію товарів, робіт, послуг, доходами, станом розрахунків, інвестиціями, наявністю персоналу та його використанням. Податковий моніторинг здійснюється за показниками податкової звітності. Внутрішньогосподарський моніторинг формує інформацію на основі форм управлінської звітності, показники якої визначаються власниками підприємства.

Висновки

Наведені класифікаційні ознаки і види моніторингу в контексті його обліково-аналітичного забезпечення будуть сприяти систематизації та

конкретизації його змісту, а також комплексному розумінню сутності процесу моніторингу як самостійного виду аналітичних досліджень в системі управління економічним потенціалом підприємства. Практичне використання даної класифікації дозволить удосконалити методику оцінки господарської діяльності суб'єктів господарювання.

Список використаних джерел

1. Аналіз банківської діяльності : навч. посіб. / Герасимович А. М., Алексенко М. Д., Парасій–Вергуненко І. М. та ін. ; ред. А. М. Герасимович. К.: КНЕУ, 2006. 599 с.
2. Балдин К. В., Уткин В. Б. Информационные системы в экономике: [учебник] / [5-е изд., перераб. и доп.]. М.: Дашков и Ко, 2008. 395 с.
3. Бойко Є. І., Важинський Ф. А. Регіональні аспекти інвестиційного забезпечення розвитку промисловості // Економіка промисловості. 2001. №2. С. 94–98.
4. Важинський Ф. А., Колодійчук А. В., Молнар О. С. Диверсифікація та кооперація розвитку сільських територій регіону // Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: Економіка. 2011. Вип. 33, Ч. 3. С. 125–129.
5. Важинський Ф. А., Колодійчук А. В. Маркетингові дослідження в системі управління конкурентоспроможністю підприємств // Науковий вісник НЛТУ України : зб. наук.–техн. праць. Львів: РВВ НЛТУ України. 2009. Вип. 19.1. С. 125–130.
6. Важинський Ф. А., Колодійчук А. В. Механізм регулювання інвестиційної діяльності в регіоні // Науковий вісник НЛТУ України : зб. наук.–техн. праць. 2010. Вип. 20.7. С. 138–143.
7. Гаврилко П. П., Колодійчук А. В., Черторицький В. М. Фактори інноваційного розвитку промисловості // Науковий вісник НЛТУ України: зб. наук.–техн. праць. 2011. Вип. 21.11. С. 201–205.
8. Колодійчук А. В., Пісний В. М., Семчук Ж. В. Сутність інновацій, структура та основні етапи інноваційного процесу // Науковий вісник НЛТУ України. 2009. Вип. 19.9. С. 191–196.
9. Перминова О. М., Войт А. О. Мониторинг инновационной деятельности ВУЗа // Вестник ИжГТУ, 2006. № 4. С. 69–72.
10. Чорна Н. П. Пріоритетні напрямки інноваційного розвитку харчової промисловості у контексті забезпечення продовольчої безпеки держави // Вісник економічної науки України. 2012. № 2 (22). С. 177–179.
11. Чорний Р. С. Активізація розвитку сфери зайнятості як фактор формування трудового потенціалу у сільській місцевості // Агросвіт. 2013. №8. С.38–41.

References

1. Herasymovych, A. M. (Ed.), Aleksenko, M. D., & Parasyi–Verhunencko I. M., et al. (2006). Analiz bankivs'koyi diyal'nosti [Analysis of banking activity]: Manual. 2nd ed. Kyiv: KNEU. [in Ukrainian].
2. Baldin, K. V., & Utkin, V. B. (2008). Informatsionnyye sistemy v ekonomike [Information systems in economics]: Textbook. 5th Ed. Moscow: Dashkov and Co. [in Russian].
3. Boyko, Ye. I., & Vazhynskyy, F. A. (2001). Rehional'ni aspekty investytsiynoho zabezpechennya rozvytku promyslovosti [Regional aspects of investment support for industrial development]. Ekonomika promyslovosti – Economy of Industry, 2, 94–97. [in Ukrainian].
4. Vazhynskyy, F. A., Kolodiychuk, A. V., & Molnar, O. S. (2011). Dyversyfikatsiya ta kooperatsiya rozvytku sil's'kykh terytoriy rehionu [Diversification and co-operation of the development of rural areas of the region]. In Naukovyy visnyk Uzhhorods'koho universytetu. Seriya: Ekonomika [Scientific Bulletin of Uzhhorod University. Series: Economics]: Vol. 33 (3) (pp. 125–129). [in Ukrainian].
5. Vazhynskyy, F. A., & Kolodiychuk, A. V. (2009). Marketynhovi doslidzhennya v systemi upravlinnya konkurentospromozhnisty pidpryyemstv [Marketing research in the system of competitiveness management of enterprises]. In Naukovyy visnyk NLTU Ukrayiny [Scientific Bulletin of National Forestry University of Ukraine]: Vol. 19.1 (pp. 125–130). [in Ukrainian].
6. Vazhynskyy, F. A., & Kolodiychuk, A. V. (2010). Mekhanizm rehulyuvannya investytsiynoyi diyal'nosti v rehioni [Mechanism for regulation of investment activity in the region]. In Naukovyy visnyk NLTU Ukrayiny [Scientific Bulletin of National Forestry University of Ukraine]: Vol. 20.7 (pp. 138–143). [in Ukrainian].
7. Havrylko, P. P., Kolodiychuk, A. V., & Chertoryzhskyy, V. M. (2011). Faktory innovatsiynoho rozvytku promyslovosti [Factors of innovation development of industry]. In Naukovyy visnyk NLTU Ukrayiny [Scientific Bulletin of National Forestry University of Ukraine]: Vol. 21.11 (pp. 201–205). [in Ukrainian].
8. Kolodiychuk, A. V., Pisnyy V. M., & Semchuk Zh. V. (2009). Sutnist' innovatsiy, struktura ta osnovni etapy innovatsiynoho protsesu [The essence of innovation, the structure and the main stages of the innovation process]. In Naukovyy visnyk NLTU Ukrayiny [Scientific Bulletin of National Forestry University of Ukraine]: Vol. 19.9 (pp. 191–196). [in Ukrainian].
9. Perminova, O. M., & Voyt, A. O. (2006). Monitoring innovatsionnoy deyatel'nosti VUZa [Monitoring of innovation activities of the university]. Vestnik IzhGTU – Bulletin of IzhTTU, 4, 69–72. [in Russian].

10.Chorna, N. P. (2012). Priorytetni napryamky innovatsiynoho rozvytku kharchovoyi promyslovosti u konteksti zabezpechennya prodovol'choyi bezpeky derzhavy [Priority directions of innovative development of the food industry in the context of ensuring food security of the state]. Visnyk ekonomichnoyi nauky Ukrayiny – Bulletin of Economic Sciences of Ukraine, 2 (22), 177–179. [in Ukrainian].

11.Chorny, R. S. (2013). Aktyvizatsiya rozvytku sfery zaynyatosti yak faktor formuvannya trudovoho potentsialu u sil's'kiy mistsevosti [Activation of the development of the sphere of employment as a factor for the formation of labor potential in rural areas]. Agrosvit – Agrosvit, 8, 38–41. [in Ukrainian].

Дані про авторів

Лалакулич Марія Юрївна,

к.е.н., доцент, професор Ужгородського торговельно–економічного інституту Київського національного торговельно–економічного університету
e-mail:Kaf-et@uzhnu.edu.ua

Данные об авторах

Лалакулич Мария Юрьевна,

к.э.н., доцент, профессор Ужгородского торгового–экономического института Киевского национального торгового–экономического университета
e-mail:Kaf-et@uzhnu.edu.ua

Data about the authors

Mariya Lalakulych,

Ph.D. of Economics, Associate Professor, Professor of the Department of Accounting and Taxation of UTEI KNTEU
e-mail:Kaf-et@uzhnu.edu.ua

УДК 330.341.1:338.48–048.42

ВАЖИНСЬКИЙ Ф.А.,
КОЛОДИЙЧУК А.В.

Перспективні напрями використання інформаційних технологій в діяльності туристичних підприємств в Україні

Предметом дослідження є ключові напрями використання сучасних інформаційних технологій в господарській діяльності підприємств туристичного бізнесу.

Метою дослідження є визначення перспектив та можливих напрямків використання інформаційних технологій в діяльності туристичних підприємств.

Методи дослідження. В роботі використані діалектичний метод наукового пізнання, метод аналізу і синтезу, порівняльний метод, метод узагальнення даних.

Результати роботи. У статті виділено основні перспективні напрями використання сучасних інформаційних технологій діяльності туристичних підприємств та окреслено засоби застосування сучасних інформаційних технологій в господарській діяльності туристичних підприємств.

Висновки. Результатами проведеного дослідження стали наступні висновки: виділено чотири основних перспективних напрями використання сучасних інформаційних технологій в діяльності туристичних підприємств: автоматизація внутрішніх бізнес–процесів; інформаційно–консультаційне, статистичне та маркетингово–інформаційне забезпечення господарської діяльності туристичних підприємств; комплексна інформаційна та рекламна підтримка процесів просування туристичного продукту через використання власного інтернет–сайту; комплексне застосування можливостей глобальних та регіональних систем бронювання турів.

Ключові слова: інформаційні технології, підприємство, туристичний продукт, інформаційні ресурси, послуги, бронювання, ринок, споживачі, постачальники.

ВАЖИНСКИЙ Ф.А.,
КОЛОДИЙЧУК А.В.

Перспективные направления использования информационных технологий в деятельности туристических предприятий в Украине

Предметом исследования являются ключевые направления использования современных